

VY_32_INOVACE_PO_KR_09

SADA : Společnost, stát, právo

TÉMA : Ústava, základní ustanovení

AUTOR : Mgr. Hana Krčilová

PŘEDMĚT : Základy společenských věd

ROČNÍK : 2. ročník VG

VYUŽITÍ : Prezentace určena pro výklad

ANOTACE : Materiál vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“, občanský a společenskovědní základ, seznamuje s členěním Ústavy a obsahem Preambule a I. hlavy Ústavy, celý text Ústavy lze stáhnout z hypertextového odkazu, úkol pro studenty na rozbor státních symbolů

Ústava

Základní ustanovení

ÚSTAVA ČR

- ❑ schválena 16.12.1992, účinná 1.1.1993
- ❑ preambule (úvodní prohlášení)
- ❑ 113 článků, rozdělených do 8 hlav
- ❑ součástí je Listina základních práv a svobod
- ❑ Ústava zakotvuje kromě základních práv a svobod jednotlivců rovněž strukturu státu (jeho orgány, členění moci)

Preamble

*„My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku,
v čase obnovy samostatného českého státu,
věrni všem dobrým tradicím dávné státnosti zemí Koruny české i státnosti československé,
odhodláni budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku v duchu nedotknutelných hodnot
lidské důstojnosti a svobody jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou
si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, jako svobodný a
demokratický stát, založený na úctě k lidským právům a na zásadách občanské
společnosti,
jako součást rodiny evropských a světových demokracií,
odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní
bohatství,
odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu,
prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České
republiky“*

ČLENĚNÍ ÚSTAVY

Preambule

I. Základní ustanovení

II. Moc zákonodárná

III. Moc výkonná, prezident republiky a vláda

IV. Moc soudní ústavní soud a soudy

V. Nejvyšší kontrolní úřad

VI. Česká národní banka

VII. Územní samospráva

VIII. Přechodná a závěrečná ustanovení

Základní ustanovení

- ČR je **svrchovaný a demokratický stát**
- Politický systém je založen na **volné soutěži politických stran**
- Státní moc je rozdělena na moc **zákonodárnou** (oprávnění vydávat zákony), **výkonnou** (exekutivní) a **soudní** (vykonávaná soudy)
- **Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá**
- Ústavu lze měnit pouze **ústavními zákony**, nelze však měnit demokratickou podstatu ústavy
- **Čl. 10 - Ratifikované mezinárodní smlouvy jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.**
- ČR je nedílný celek, **hranice** lze měnit pouze ústavním zákonem
- **Státními symboly** České republiky jsou :
- velký a malý státní znak, státní barvy, státní vlajka, vlajka prezidenta republiky, státní pečeť a státní hymna
- **Praha** – hlavní město

Velký státní znak , obr. č. 1

Malý státní znak, obr. č. 2

Státní pečeť, obr. č. 3

Vlajka prezidenta, obr. č. 4

Státní vlajka, obr.č. 5

Úkol : pokuste se co nejpřesněji popsat velký státní znak

- Jedná se o štít, který je rozdělen na, která symbolizují jednotlivá..... Jedná se o....., Moravu a.....čtvrté znázorňuje ČR jako celek. První apole má ve svém vyobrazenílva, který je znázorněn ve....., má dvaa korunu. Ve druhém poli je znázorněna orlice, která je šachovaná a má také korunu. Pozadí je v tomto poli (symbol) Poslední třetí pole má pozadía na něm je orlice s zbrojí a také se zlatou, navíc je ozdobená stříbrným, který je zakončen jetelovými listy a uprostřed s křížkem (symbol).

Úkol : pokuste se co nejpřesněji popsat vlajku ČR

Státní vlajka má horní pruh a dolnípruh. Do nich se sbíhá trojúhelník. Modrý trojúhelník zasahuje do šířky vlajky. Visí-li vlajka svisle, pak je bílý pruh a červený, modrý je vždy nahoře. Tyto barvy jsou barvami České republiky.

Vlajka svísele

Obr. č. 6

Použité zdroje

Ústava České republiky ze dne 16. prosince 1992, ústavní zákon č. 1/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., 300/2000 Sb., 448/2001 Sb., 395/2001 Sb. a 515/2002 Sb.

Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna,

Dostupné z: <http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

P.Dufek, E. Kneblová a další kol. autorů : Společenské vědy pro střední školy - 2. díl – Učebnice, Didaktis, 1. vyd., Brno, 2010, 87 s., ISBN 978-80-7358-152-7

Seznam obrázků

- Obr. č. 1 - Soubor:Coat of arms of the Czech Republic.svg [online] Wikipedie:Otevřená encyklopedie [cit.2013-29-03]. Dostupné z:
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coat of arms of the Czech Republic.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coat_of_arms_of_the_Czech_Republic.svg), Wikipedia Commons
- Obr. č. 2 - Soubor:Small coat of arms of the Czech Republic.svg [online] Wikipedie:Otevřená encyklopedie [cit.2013-29-03]. Dostupné z:
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Small coat of arms of the Czech Republic.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Small_coat_of_arms_of_the_Czech_Republic.svg), Wikipedia Commons
- Obr.č.3 - Soubor:Seal of the Czech Republic.png [online] Wikipedie:Otevřená encyklopedie [cit.2013-29-03]. Dostupné z:
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Seal of the Czech Republic.png](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Seal_of_the_Czech_Republic.png), Wikipedia Commons
- Obr. č. 4 - Soubor:Flag of the president of the Czech Republic.svg [online] Wikipedie:Otevřená encyklopedie [cit.2013-29-03]. Dostupné z:
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Flag of the president of the Czech Republic.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Flag_of_the_president_of_the_Czech_Republic.svg), Wikipedia Commons
- Obr.č. 5 - Soubor:Flag of the Czech Republic.svg [online] Wikipedie:Otevřená encyklopedie [cit.2013-29-03]. Dostupné z:
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Flag of the Czech Republic.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Flag_of_the_Czech_Republic.svg), Wikipedia Commons
- Obr.č. 6 - Soubor:Flag of Czech Republic (vertical hoisting).svg [online] Wikipedie:Otevřená encyklopedie [cit.2013-29-03]. Dostupné z:
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Flag of Czech Republic \(vertical hoisting\).svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Flag_of_Czech_Republic_(vertical_hoisting).svg), Wikipedia Commons